

Сања Кондић • Лидија Голић • Наташа Цветковић

БУКВАР 1

за први разред основне школе

Садржај:

КУЋА ЗНАЊА

Добро дошли у кућу знања	8
Школски прибор	10
Свако има свој дом.	11
Играм се.	12
Мој рођендан.	13
Звуци у природи.	14
У зоолошком врту	15
У граду.	16
На селу	17
На излету	18
Причам ти причу	19
Бринем о здрављу	20
На пијаци	21
Стиже јесен.	22
Причам ти причу	23
Од гласа до реченице	24

ШТАМПАНА СЛОВА

Штампана слова	26
Покажи шта знаш.	27
А а.	28
Мм	30
Ии и Тт.	32
Оо и Сс	34
Ее и Шш	36
Рр и Бб.	38
Уу и Јј	40
Нн и Њњ	42
Гг и Пп	44
Дд и Цц	46
Лл и Љљ	48
Зз и Вв.	50
Кк и Жж	52
Фф и Хх	54
Ђђ и Ћћ	56
Џџ и Чч.	58

КРОЗ ПЕСМЕ И ПРИЧЕ

Хвала ти, Вуче *	60
Народне умотворине.	61
Пишемо правилно	62
Лепо понашање *	64
Бодљикава прасад – Артур Шопенхауер	65
Џин и син *	66
Сусам кусам *	67
Голема репа – Јован Јовановић Змај	68
Магарац у лављој кожи – Жан де Ла Фонтен.	70
Зец на спавању – народна прича.	71
Мудри дедица – народна прича.	72
Пахуље *	73
Најдруг *	74
Глава *	75

* Дејан Алексић

ПИСАНА СЛОВА

Писана слова.	76
Аа и Мм	78
Ии и Шш.	80
Јј и Уу	82
Оо и Сс.	84
Лл и Љљ	86
Рр и Вв.	88
Ее и Зз.	90
Гг, Пп и Тт	92
Нн и Њњ	94
Хх и Фф	96
Кк и Жж	98
Бб и Дд	100
Ђђ и Ћћ	102
Цц, Чч и Џџ	104
Додаци	107

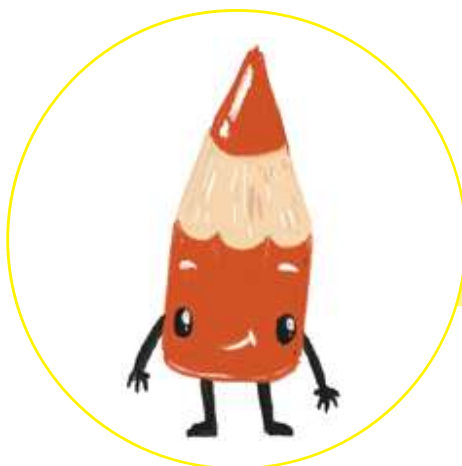
ВОДИЧ КРОЗ БУКВАР

ГОВОРНА ВЕЖБА

ЧИТАМО И УЧИМО

ПИШЕМО

РЕШАВАМО

ЦРТАМО И БОЈИМО

СЛОЖИ И ЗАЛЕПИ

ПОГЛЕДАЈ

ОТПЕВАЈ

НЕПОЗНАТЕ РЕЧИ

ЗВУЦИ У ПРИРОДИ

У ПРИРОДИ

Ћиху,
ћиху!

Ав, ав!

У природи, то сви знају,
звучи никад не престају.
Нешто крцне, нешто шушне,
па се чуље шкољке ушне;
некад фијук, некад зуј,
око себе слушај, чуј.

Ћиху-ћиху, мјау, ав,
звуче шаље простор сав.
Шљапне нешто, цврчи неко,
а уз „му“ нам стиже млеко.
И док тако звуке ловиш,
пробај неки да поновиш!

Дејан Алексић

Динг,
донг!

Мјау,
мјау!

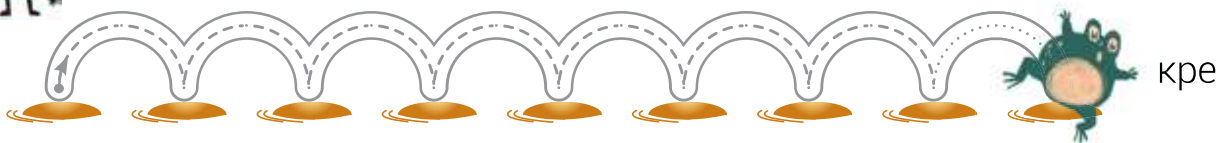
Изговори
на свој начин
како се ко
оглашава.

Брм,
брммм!

Настави како је започето.

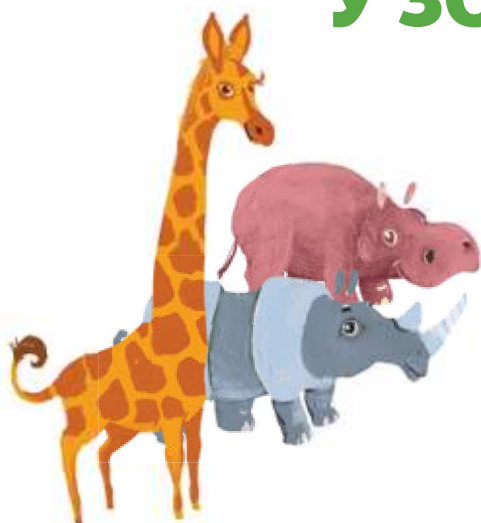

У ЗООЛОШКОМ ВРТУ

300-ВРТ

Овде канџа, онде сурла,
неко риче, неко урла.
Ево шапе, ено рога,
нешто скочи из брлога,
неком крзно, неком перје,
пред тобом је разно зверје;
кад подвучеш најзад црту –
све је то у 300-врту.

Дејан Алексић

Помози родитељима да нађу младунце. Нацртај им путеве тако да се линије не укрштају.

Како треба да се понашаш
у зоолошком врту?

СТИЖЕ ЈЕСЕН

ЈЕСЕН

Пажња, пажња! Свима на знање:
јесен сунчана јутра брише;
на гранама је лишћа све мање,
а облака на небу све више.
Јесењи ветар у загрљају
држи сад чврсто наше дане.
Зидни календар ближи се крају –
осташе свега још две-три стране.

Дејан Алексић

О ком годишњем добу говори песма?
По чему знаш да стиже јесен?
Које су боје јесени?

Повежи линијом речи са
одговарајућом сликом.

лист

кестен

шљива

кукуруз

Буди као ветар

Исцепкај папире. Удахни
ваздух и лагано дувајући
померај папире са једног
краја стола на други.

ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ

Испричај причу на основу илустрација.
Шта мислиш, како се ова прича завршава?

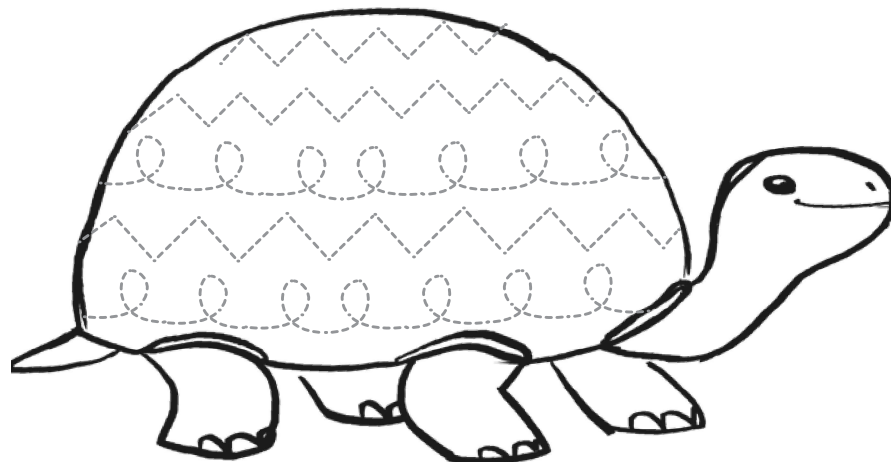
Овде залепи.

У прилогу на крају Буквара (страница 107) пронађи завршетак приче.

Обој главу и ноге корњаче, а на оклопу заврши започете линије.

A a

A a
авион
Авион лети.

На слово **A** може да се пева,
на слово **A** може да се зева;
на прво место слово **A** стаде,
као командант азбучне параде.
Слова **A** нису лету склона,
ал без њих нема АВИОНА!

A A A A A

тањир

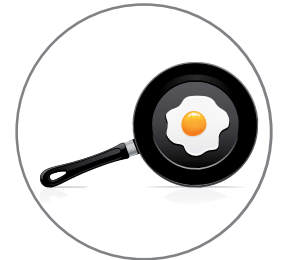
ауто

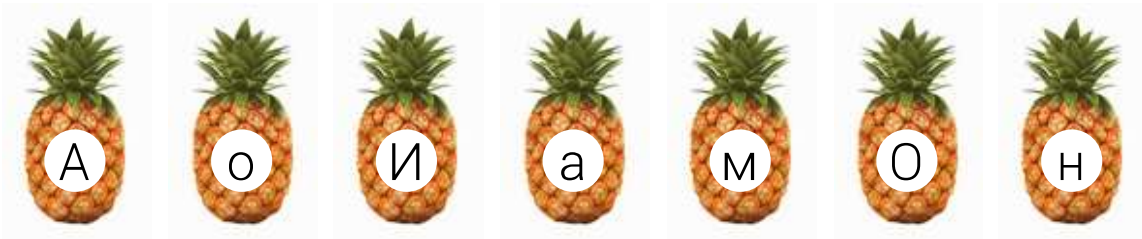
акробата

A a

тигањ

Заокружи ананас у ком се крије слово A a.

У свакој речи заокружи слово а.

ајкула

шал

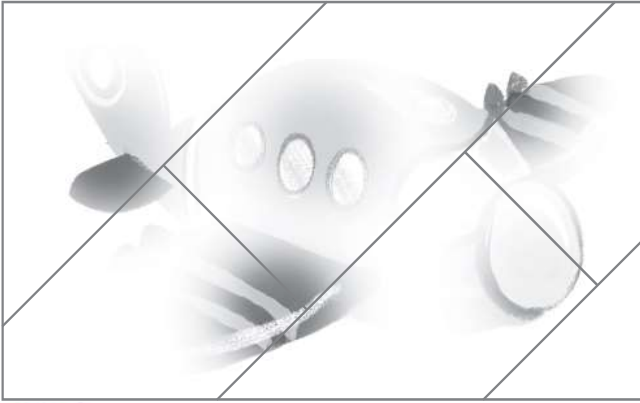
два

папагај

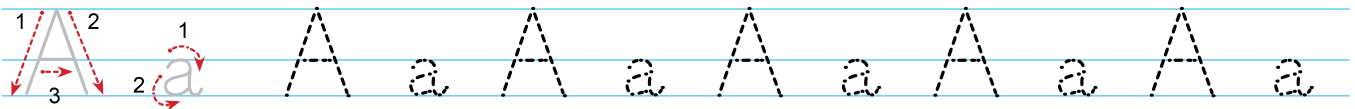
На страни 109 пронађи делове слагалице, сложи и залепи на одговарајуће место.

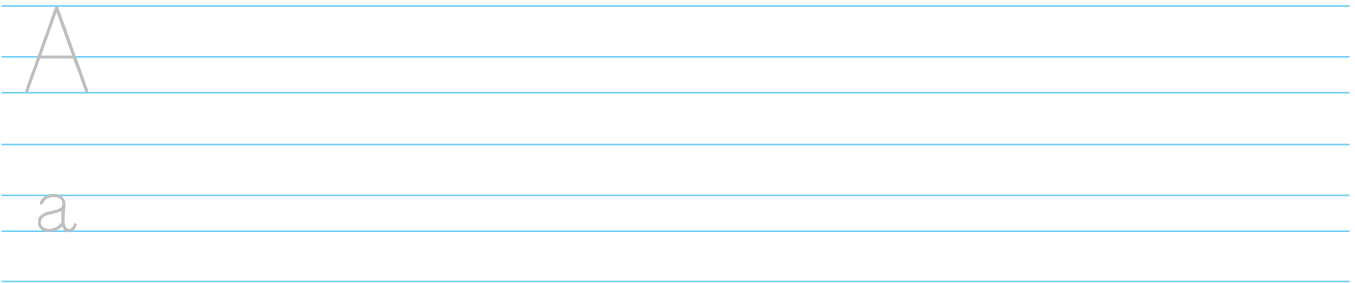
Који предмет слагалица крије?

Слово **А а** овако пишеш. Спој тачкице и напиши слово.

Напиши слово **А а**.

Нацртај предмет чији назив почиње на слово А.

M m

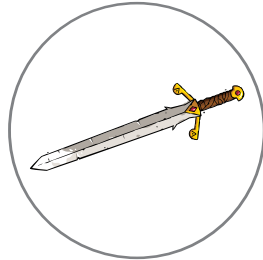

M m

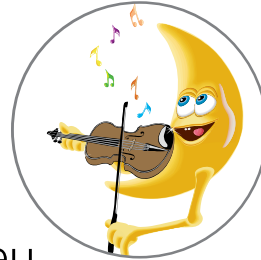
мачка

Мачка мјауче.

Слово **М** мачке сместа науче
јер се на ово слово мјауче.
Зато миша мисао мучи
шта га иза **М** мерка док чучи.

мач

месец

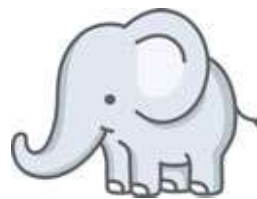
седа**М**

M m

мара**ма**

Заокружи предмете или бића у чијем називу чујеш глас М.

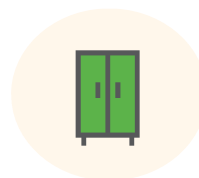
У свакој речи подвуци слово М м.

машна

камион

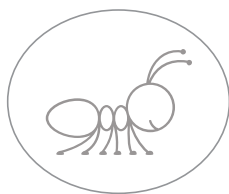
орман

мајмун

У прилогу на страни 109 пронађи налепнице и залепи их у поље изнад одговарајуће речи.

мрав

ка**м**ион

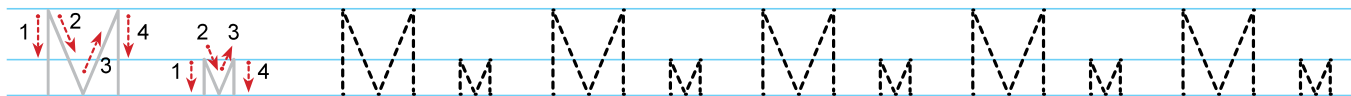
шл**е**м

Доврши како је започето.

Слово **М м** овако пишеш. Спој тачкице и напиши слово.

Напиши слово **М м**.

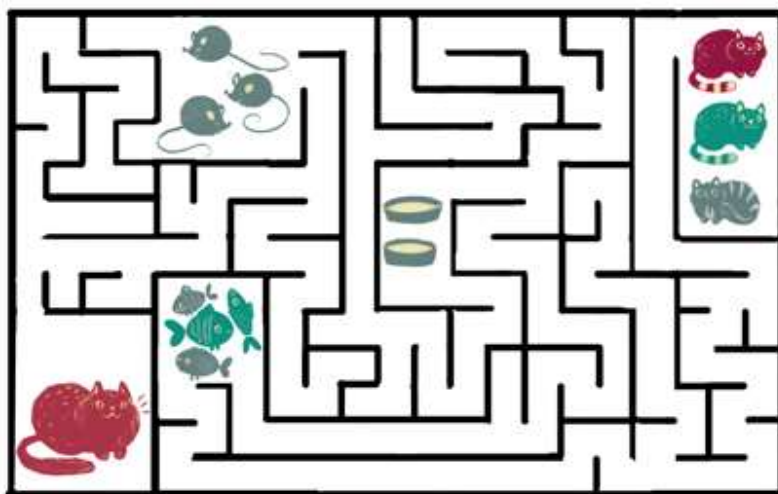

Помози мама мачки да нахрани мачиће.

Мачићи су гладни.
Мама мачка је отишла по храну.
Мачићи је чекају.

Колико оброка у чијем називу чујеш глас М
ће мачка покупити на путу до мачића?

И и

И и
игла
Игла боде.

Из игре **И** извири
и видимо га већ;
И, чак и кад је само,
може да буде реч.

Т је у торби и тегли –
тешко га је изгурати,
трипут су **Т** утегли
у речи: **затетурати!**

Т т

Т т
торба
Торба је плава.

И И И И И

мрави

столица

прст

играчке

И и

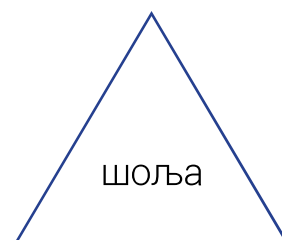
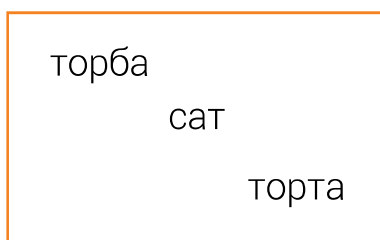
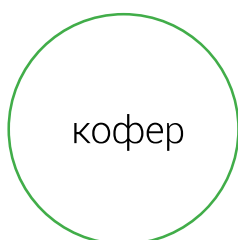
тротинет

Т т

таблет

У којим фигурама су речи које садрже слово И или слово Т?

М
 МА
 МА МА
 Т
 ТА
 ТА ТА

М
 МИ
 МИМА
 Т
 ТИ
 ТИМ

Мама има .

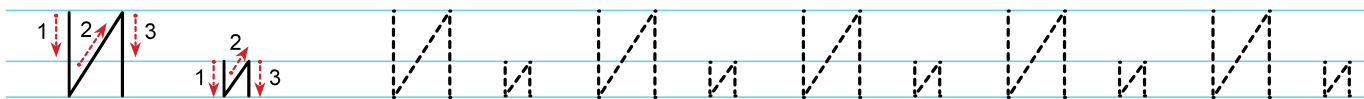
Мима има .

Тата има тим.
 Мита, Мима и мама.

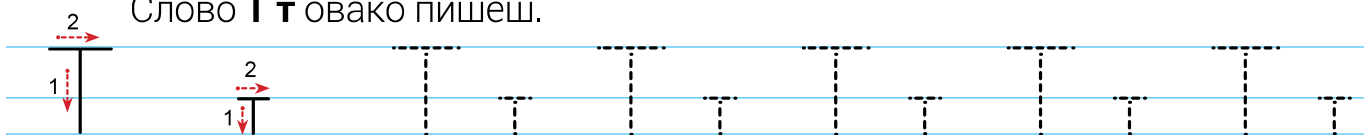

Спој тачкице и напиши слова.

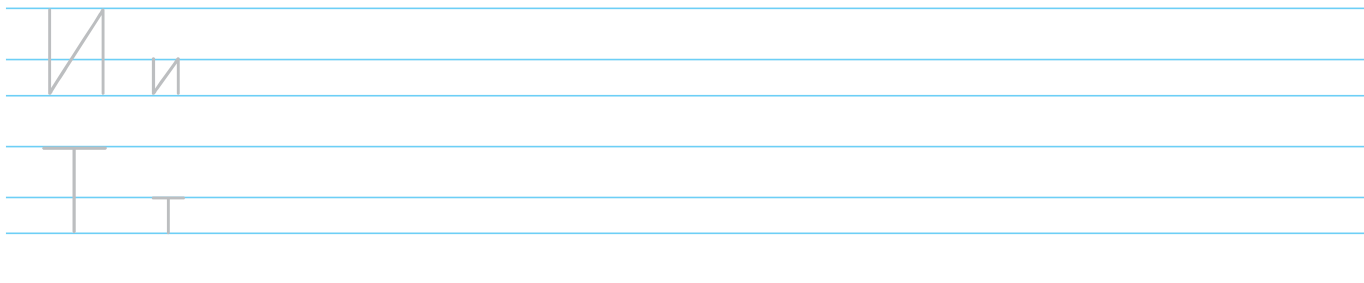
Слово **Ии** овако пишеш.

Слово **Тт** овако пишеш.

Напиши слова **Ии** и **Тт**.

Препиши реченице и нацртај илустрације.
 Ако знаш, илустрације замени речима.

Мита, Мима и тата.

Мита има

Мима има

Blank handwriting lines for copying sentences and drawing illustrations.

O o

C c

O је обло слово,
округло поготово;
сом има слично око,
доле под водом, дубоко.

O o

оловка

Оловком се пише.

О слову **C** мислећи смело
мисао једну сам срео:
слово **C** се створи цело,
кад слову **O** одузмеш део.

C c

свећа

Свећа гори.

око

сова

пас

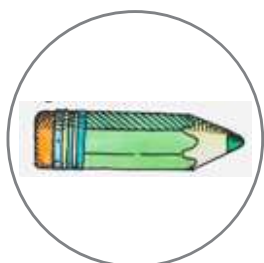
O o

оловка

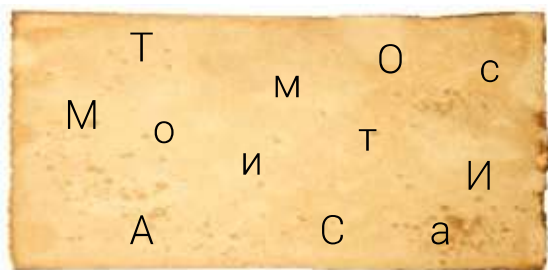
сено

C c

кеца

Пронађи и заокружи сва велика и мала слова O o ■, а сва велика и мала слова C c ■ бојом.

Тома има

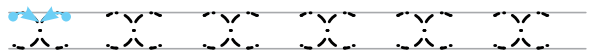
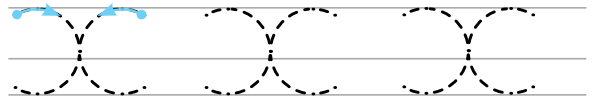
Сима има

Сима и Тома сома.

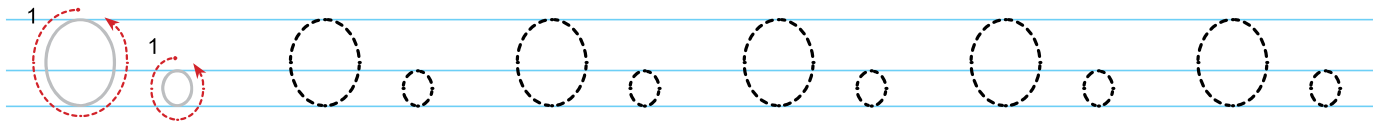

Доврши како је започето.

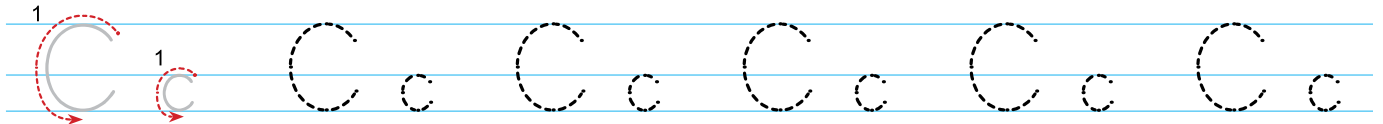

Спој тачкице и напиши слова.

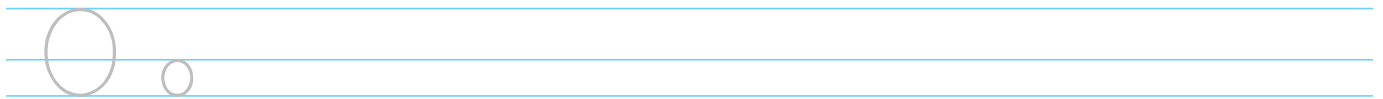
Слово **О о** овако пишеш.

Слово **С с** овако пишеш.

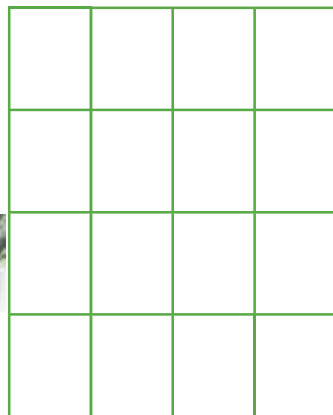

Напиши слова **О о** и **С с**.

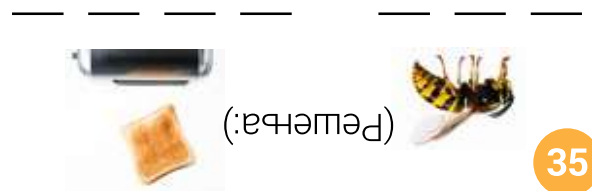

Реши укрштеницу.

8

Реши ребусе.

(Решња:)

Ћ ћ

Ђ ђ

Ћ је у свакој кући,
у сваки ћошак ће ући,
с ћилима на ћебе ће прећи,
а најсрећније је у среЋи!

Ћ ћ

ћилим

Ћилим је шарен.

Треба да знају ђаци:

Ђ и Ћ су рођаци.

Ђ ђ

ђак

Ђак је срећан.

цвеће

ђурђевак

Ћ ћ

Ђ ђ

ћуп

ноћ

ђеврек

буђ

Прочитај брзо.

Врабац пева ћив, ћив, ћив,
Гледај ме ја сам жив!

Врабац пева ђив, ђив, ђав,
Једем, пијем, ја сам здрав.

Реченице су помешане.

Пронађи им место и по редоследу
догађаја упиши број.

— Отишла је у школу.

— Ћуђа је ушла у пекару.

— Поделила је ђеврек са Ћином.

— За ужину је купила ђеврек.

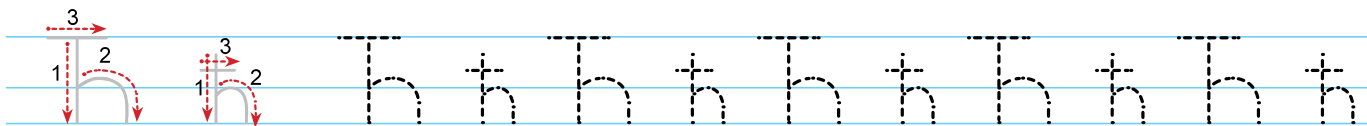
— Ћина се обрадовала и захвалила.

— Гле, ђеврек!

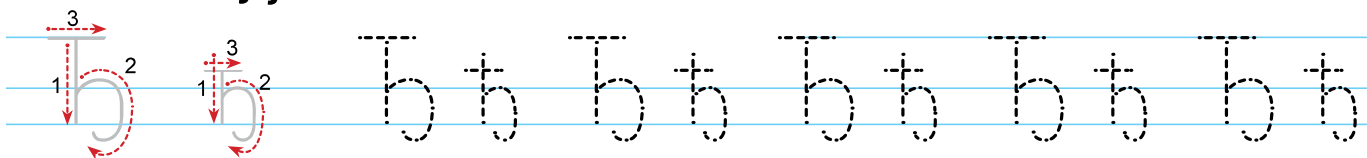

Спој тачкице и напиши слова.

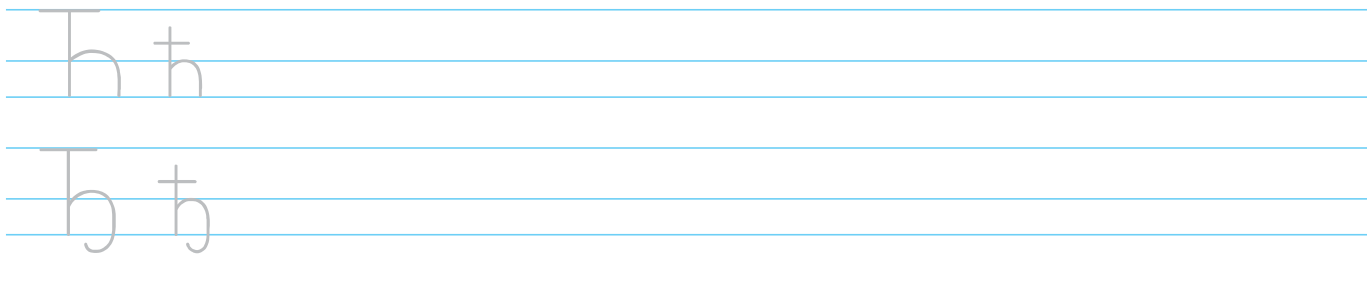
Слово **ћ һ** овако пишеш.

Слово **Ђ ђ** овако пишеш.

Напиши слова **ћ һ** и **Ђ ђ**.

Допиши слово које недостаје у речи. Прочитај и повежи линијом реч са одговарајућим бићем или предметом на илустрацији.

ку__а
грож__е
пили__и
__ур__евак

дрве__е
Ђор__е
праси__и
__урка

У дворишту су ћуран и ћурка.
Они пућпуричу.
Дозивају своје ћуриће.
Време је за ручак.
Ћурка је припремила црвиће.
Ћурићи су срећни.

Прочитане реченице
препиши у свеску.

Ц ц

Ч ч

Џунгла, џивџан и оџак,
џип, џеп, џада, џин и џак,
а крај џака џеџи баба,
једна баба слуша слаба –
Џ џангриза, али – џаба!

Ц ц

џак

Џак носи чика Пера.

Ч чврсто чека у причи
часни, чаробни лик;
чачни га да сличи чичи,
само се усуди – чик!

Ч ч

чаша

Чаша је од стакла.

оџак

оџачар

чамац

Ц ц

Ч ч

беџ

колач

џип

хрџак

Прочитај брзо.

Цврчи, цврчи цврчак, трчи, трчи трчак,
трчак трком трчи, црни цврчак цврчи.

Негде у далекој џунгли живи џин Чеда. Он стално носи наранџасти џемпер и панталоне са великим џеповима. Сваког дана он пролази кроз џунглу. Са собом носи велики џак у који скупља поморанџе. Ђон његових џиновских чизама се брзо излиже. Обућар Ниџа чекићем их често пенџетира.

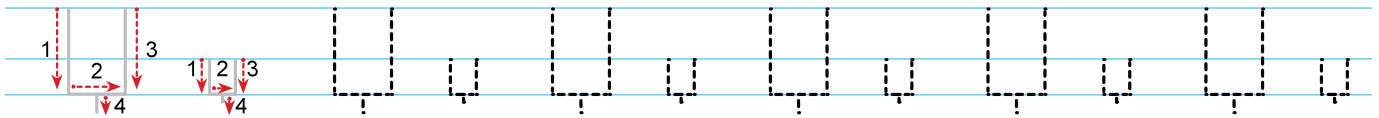

Само једна илустрација одговара причи. Пронађи је и заокружи.

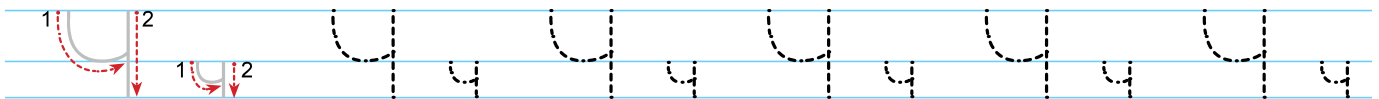

Спој тачкице и напиши слова.

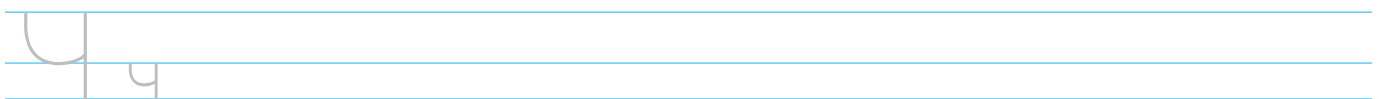
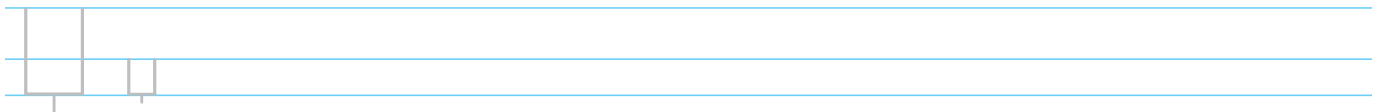
Слово **Џ џ** овако пишеш.

Слово **Ч ч** овако пишеш.

Напиши слова **Џ џ** и **Ч ч**.

Од датих слова састави речи.

м, џ, е	ч, а, м, о, р
ч, а, м	о, к, а, џ

Састави реченице од задатих речи. Препиши их у свеску.

1. боје, Џемпер, смеђе, је
2. је, чоколадних, Чинија, пуна, бомбона
3. Џери, Миш, је, пиџаму, погрицкао, наранџасту

КРОЗ ПЕСМЕ И ПРИЧЕ

ХВАЛА ТИ, ВУЧЕ

Треба да знамо да је пре Вука међу словима владала збрка, па је он зато, погледа мрка, гладећи своја два густа брка, међу словима која га брину завео азбучну дисциплину.

Од тада нема дилеме више како се чита, како се пише; писменост има буквар за стражу, слова се лако у речи слажу, леп им је изглед, одлично звуче, зато кажемо: „Хвала ти, Вуче!“

Дејан Алексић

Пронађи слово које недостаје.
Напиши га ____.

Научио си да читаш азбуку. Она се зове ћирилица. Ћирилица има тридесет слова.

Вук Стефановић Караџић рођен је у селу Тршићу код Лознице. Као дечак је чувао стоку у родном селу. Уз малу помоћ других сам је учио да чита и пише. Путујући по народу, Вук је сакупљао и записивао народне песме, приче и остале умотворине. Он је творац азбуке којом се ми данас служимо.

По азбучном реду, упиши слова која недостају.

Аа, __ __, Вв, Гг, __ __, __ __, Ее, __ __, __ __, __ __, Јј,
__ __, __ __, Љљ, Мм, __ __, __ __, Оо, __ __, Рр, __ __,
__ __, __ __, Уу, __ __, __ __, Цц, __ __, __ __, Шш.

НАРОДНЕ УМОТВОРИНЕ

ЗАГОНЕТКЕ

Деца мајци кажу пију, пију,
а мајка их пита ко, ко?
(ежох и иџигиш)

Полако иде, свима је драг,
за собом оставља сребрни траг.
(жлш)

Ко своје маказе не оштри?
(ред)

ИЗРЕКЕ

Без длаке на језику.

Прича ко навијен.

Тражи длаку у јајету.

Брз ко пуж.

БРЗАЛИЦЕ

На врх брда, врба мрда.

Миш уз пушку, миш низ пушку.

Црн јарац, црн трн, црн брсти трн.

Свака сврака скака на два крака.

ПОСЛОВИЦЕ

Ако ти могу купити капу,
памет не могу.

Гвожђе се кује док је вруће.

Зрно по зрно погача,
камен по камен палача.

У лажи су кратке ноге.

БРОЈАЛИЦЕ

Еци, пеци, пец

Еци, пеци, пец, ти си мали зец, ја сам мала
препелица, еци, пеци, пец.

Ен, тен, тини

Ен, тен, тини, сава, рака, тини, сава, рака, тика,
така, бија, баја, буф, триф, траф, труф!

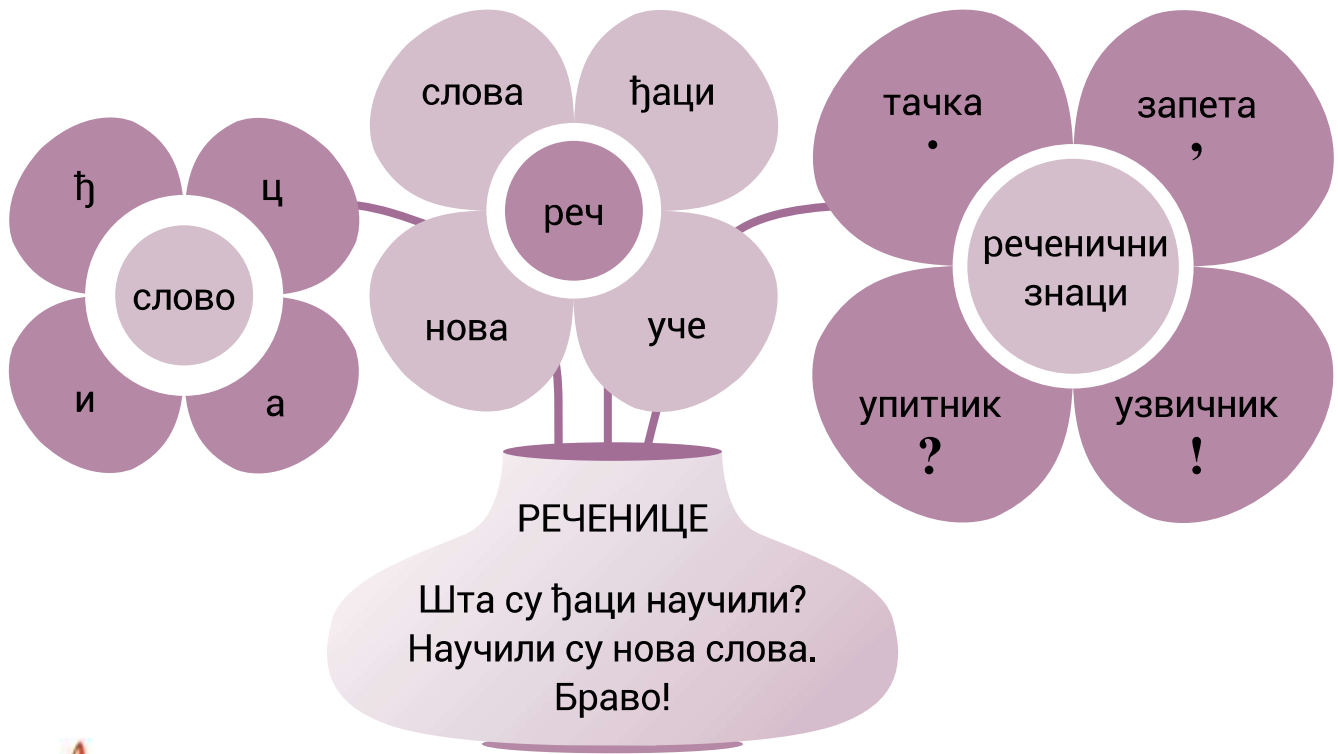
ПИТАЛИЦЕ

Питао магарац ђака:

„Шта ћеш бити када
непрестано учиш?“

„Не знам шта ћу
бити, али знам да
нећу бити магарац.“

ПИШЕМО ПРАВИЛНО

На крају датих реченица напиши тачку, упитник или узвичник.

Нела је просула кафу

Ко је просуо кафу

Пази, кафа

Почетак реченице на знање свима, пише се увек **ВЕЛИКИМ** словима.

ВЕЛИКО СЛОВО

Данас је ујни рођендан.

Направила сам јој торту.

Заједно смо је појеле.

Данило Дакић Даки пас Бади

Копаоник

Дунав

ВЕЛИКО
СЛОВО

Зрењанин

Заврши започете реченице.

Зовем се _____.

Надимак ми је _____.

Живим у _____.

Мој љубимац се зове _____.

Кроз мој град протиче река _____.

Можда ћу распуст провести на планини _____.

МУДРИ ДЕДИЦА

Била је зима. Напољу је падао снег. Бака, шћућурена поред пећи, рече деди: „Иди у шуму и донеси дрва“. Деда је обукао бунду, на главу је ставио велику шубару, на руке вунене рукавице, а на ноге обуо вунене чизме. Са секиром на рамену кренуо је у шуму. Шума је била густа, а снег дубок. Деда је секиром ударао по дрвећу и сам причао: „Ово је танко, ово је предебело, е ово ћу...“, и секиром удари јако по дрвету.

Одједном се чуло неко мумлање: „Ко то тамо лупа?“ А деда ће на то: „Ко то тамо мумла?“ Иза стабла се појавио медвед и замумлао на деду: „Зашто ме будиш из зимског сна? Сад ћу да те поједем!“

„Прво ме, медо, пробај да ли сам укусан, па ме онда поједи! Шта ћеш прво: ногу, руку или главу?“

„Дај руку!“ Деда му је бацио вунену рукавицу. Медвед је загризао рукавицу и бацио је.

„Рука ти ништа не ваља!
Дај главу!“

Деда му је бацио шубару. Медвед је пробао шубару, па и њу бацио.

„И глава ти ништа не ваља,
дај ногу, можда ће она бити
укуснија.“ Деда је медведу
бацио чизму.

Медвед је загризао чизму и рекао:

„Фуј, деда, много си гадан, ништа не ваљаш, нећу да те поједем!“

Деда је одсекао дрво, вратио се кући и испричао баки како је преварио медведа. Бака га је потапшала по рамену и рекла : „Ти си мој мудри дедица!“

Због чега је деда отишао у шуму?
Кога је деда срео у шуми?
Како је деда преварио медведа?
Ко је херој у овој причи и због чега?

Народна прича

ПАХУЉЕ

Низ ноћно небо, над снежним градом,
пахуље две се спуштају крадом.

Под собом виде, ту сумње нема,
град се за славље велико спрема.

Светиљке горе, јелке се ките,
ори се песма празничне свите.

А зна се разлог прослави овој:
свет хрли према години Новој.

Одломак из песме
„Две празничне пахуље“
Дејана Алексића

Шта раде две празничне пахуље?
Ко се спрема за велико славље?
Како знамо да се град спрема за
велико славље?
За коју прославу се сви припремају?

Препиши два реда песме из којих сазнајеш који празник се ближи.

свита – друштво
хрле – журе

A a

M m

Напиши писана слова како је започето.

A a A a

M m M m

Препиши.

ма ам ама мама амам

У написаним речима подебљај слова А, а, М, м

ајкула аутомобил млин Ана
мармелада мила Марина

Заврши започето слово.

A M

Мајка чита књижицу

Мајка чита књижицу, на крилу јој Анка
Са десне јој Љубица, а с леве Јованка.
Деца помно слушају шта у књизи пише,
ни једно се не миче, чисто и не дише.

Свршило се.

„Бога ми, красна је то бајка!”
- тако вели Љубица, тако и Јованка.
А шта вели Анчица, тај мајушни налеп?
Она мајци прошапта: „Хајде још једалед!”

Јован Јовановић Змај

Како се зове најмлађа девојчица која се помиње у песми?

Која девојчица седи са мамине десне стране?

Шта је Анчица шапнула мајци? Подвуци ред у песми у ком се крије одговор.

помно - пажљиво
миче - помера
вели - говори
налеп - не одваја се од мајке
једалед - једном

U u

Ш ш

Напиши писана слова како је започето.

U u U u

Ш ш Ш ш

Препиши.

шш

шш

шш

ша

Препиши речи.

шш шта шшца Шшта Миша

Од преписаних речи састави две реченице.

Прочитај реченице па их препиши писаним словима.

Маша иша мша.

Мша шшша мша.

Маша и Миша певају.
Певају мами.
Мама плеше.
Плешу и Миша и Маша.

Маша и Мша .

 мами.

Мама .

 и Мша и Мша.

Одговори на питања. Одговоре напиши у свеску писаним словима.

Ко пева?

Коме певају Миша и Маша?

Ко плеше?